

Oslo, 27. februar 2009

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

HØRINGSUTTALELSE FRA NORGES NATURVERNFORBUND TIL SØKNAD OM KONSESJON FOR FJERNVARMEUTBYGGING PÅ BEITOSTØLEN FRA MILJØVARME VSEB AS

Innledning

Naturvernforbundet har forsøkt å sette seg inn i situasjonen for fjernvarmeutbygging i Norge. Vår tilnærming er at fjernvarme gir store muligheter til å "skifte ut" oljefyring og til å avvikle bruken av direktevirkende elvarme til oppvarming. Den grunnleggende fordelene med fjernvarmen er at den er vannbasert og muliggjør en overgang til all slags fornybar energi- og energigjenvinning: Bruk av lavtemperatur energi istedenfor den mer verdifulle elenergien. Bruk av elenergi til varmepumper, der det fins spillvarme eller lett tilgjengelig vann i sjø eller vassdrag. Bruk av biomasse og biogass til lokal energiforsyning der det er ressursgrunnlag for det.

Fjernvarmeprosjekt bør derfor alltid forankres i kommunal og regional energi- og klimaplanlegging. De lokale energi- og klimaplanene bør ha kartlagt både ressursgrunnlag og muligheter for vannbårne løsninger: nærvarme, fjernvarme eller lokale, mindre energisentraler.

Det er svært gledelig at Øystre Slidre nå har et ferdig utkast til energi og klimaplan.¹ Fra 2007 har det videre pågått felles energi- klimaplanlegging for Valdres og Hallingdal.

Lavenergiperspektiv

Naturvernforbundet vil hevde at beregningen av energibehovet skal være streng slik at den tar høyde for framtidig energieffektivisering sett i et langtidsperspektiv. Det gjelder for alle typer av bygninger, både nybygg og eldre. Naturvernforbundet legger til grunn at det også må til en omfattende innsats for å oppgradere eksisterende bebyggelse. Potensialet for energieffektivisering og -gjenvinning er betydelig. Ny byggeteknisk forskrift bidrar i riktig retning.

ENOVA formulerer situasjonen for nye fjernvarmeprosjekt slik:

- Hvilken nybygging bør ha vannbåren varme?
- Hvor bør det være fjernvarme, og hvor bør det bygges lokale energisentraler?

Det er nødvendig å vurdere hele prosjekt ut i fra spørsmålet om hva som er langsiktig best for miljø og klima. Vi forstår det slik at NVE skal vurdere om prosjektet er samfunnsøkonomisk og miljømessig forsvarlig, men uten å se på om andre løsninger er bedre. Siden ENOVA godkjenner eller forkaster prosjektet gjennom sitt tilsagn om støtte midler, har ENOVA et stort ansvar for å vurdere kritisk om løsningen det søkes om, er langsiktig "best". En streng gjennomgang kan føre til at andre løsninger gir en større klimagevinst.

¹ <http://www.oystre-slidre.kommune.no/artikkel.aspx?Aid=1175&Mid1=175&Back=1>

Vannbåret, bioenergi – og/eller varmepumper?

Den største usikkerheten gjelder spørsmålet om vannbåret oppvarming og varmepumper. Energi- og klimaplanen for Øystre Slidre omtaler overgang til luft-luft-varmepumper. Varmepumpene vann-vann er også nevnt. Det må ses på om nær- og fjernvarmeutbygningen i Østre Slidre generelt og i Beitostølen-området kan betjenes helt eller delvis med varmepumper. Prinsipielt er det riktig med nøytral vurdering. Viken Skog er en part, som vil sette inn sitt eget brensel (80 prosent) i fjernvarmeproduksjonen. Muligens er dette det beste, men vi savner vurdering av varmepumpealternativet. Det er viktig å finne helhetlige løsninger og se ulike planer i en sammenheng.

Kraft og varme fra pellets, men hvor er biogassen?

Det er utvilsomt grunnlag for et biogassanlegg eller et annet kraft-varme-anlegg i Valdres- og Hallingdal-regionen. Slike anlegg har sin største verdi nå de leverer varmen til fjernvarme. Det er gledelig og verd å merke seg at Hallingdal nå får et slikt anlegg. Grunnlaget som er lagt ved produksjonen av pellets, gir gode framtidsmuligheter for mindre, men høyeffektive bioenergianlegg, som produserer kraft og varme.

Med vennlig hilsen
Norges Naturvernforbund

Holger Schlaupitz
fagleder